

Mysle pozytywnie

Efektywna komunikacja: jak mówić i jak słuchać,
umiejętność wyciszania się i obserwowania swoich emocji

Mówię, słucham, rozumiem, czuję

Grupa docelowa

klasy IV-VI

Czas zajęć

45 min.

Wykorzystywane metody

karty pracy
–
zgadula
–
gra dydaktyczna: głuchy telefon
–
rozmowa

Cele spotkania

Uczeń/uczennica:
–
rozpoznaje emocje wyrażane mimiką twarzy
–
nazywa emocje
–
rozumie, dlaczego powstają zakłócenia w komunikacji werbalnej
–
zna sposoby eliminowania zakłóceń między nadawcą a odbiorcą komunikatu

Opis przebiegu z wykazem poszczególnych ćwiczeń/zadań:

1. **Dzieci dostają kartę pracy nr 1.** Zadanie polega na podpisaniu emocji pod emotikonkami.
2. Następnie cała klasa dzieli się informacjami na temat konkretnych „buziek” i ustala jedną emocję, którą do nich przypisuje.
3. Nauczyciel/nauczycielka prosi, aby dzieci wybrały sobie trzy „buzki”, nakleily je na papier w wybranej kolejności i wrzuciły do woreczka. Po wykonanym ćwiczeniu dzieci podchodzą do woreczka, losują jedną kartkę i nie pokazując, jakie emotikonki się na niej znalazły, starają się przekazać innym emocje. Pozostała część klasy zgaduje. Na koniec zabawy nauczyciel/nauczycielka informuje, że większości rozmów towarzyszą emocje i przekazujemy je za pomocą mimiki twarzy. Nasza twarz też „mówi”.
4. **Zabawa w głuchy telefon:**
Głuchy telefon:
a / Wybierasz trzy osoby z grupy na ochotnika. Reszta grupy jest obserwatorami.
b / Wybrane trzy osoby losują numerki od 1 do 3.
c / Prosisz, aby numer 2. i 3. wyszli na chwilę z klasy.
d / Opowiadasz wymyśloną historię z jak największą ilością szczegółów, wcześniej prosząc aby obserwatorzy zapamiętali jak najwięcej detali. Zwracasz uwagę osobie nr 1, że usłyszaną historię z jak największą liczbą informacji będzie musiała przekazać osobie nr 2.
e / Prosisz o wejście do sali osobę nr 2, a osobę nr 1 prosisz, aby opowiedziała zasłyszaną historię, przekazując jak najwięcej szczegółów. Obserwatorzy są świadkami przekazywania historii. Pamiętaj, żeby uprzedzić osobę nr 2, że usłyszaną historię będzie musiała opowiedzieć osobie nr 3.
f / Zapraszasz do sali osobę nr 3 i prosisz aby osoba nr 2 opowiedziała to, co zapamiętała z historii. Obserwatorzy cały czas świadkują.
g / Prosisz, aby osoba nr 3 przypomniła wszystkim, co było treścią historii.
5. **Podsumowanie zabawy:** Nauczyciel/nauczycielka zadaje pytania: *Co i jak zapamiętujemy? Na co zwracamy uwagę i dlaczego? Jak zmienia się opowiadana historia i dlaczego? Dlaczego przeinaczamy fakty? Co nam łatwiej zapamiętać, a co trudniej? Co ułatwia zapamiętywanie?* Nauczyciel/nauczycielka podaje metody, które ułatwiają zapamiętywanie opowiadanych historii (np. metoda haków, słów kluczowych, wizualizacji, itd.).
6. Na koniec lekcji nauczyciel/nauczycielka pyta, jak należy mówić, aby innym łatwiej było zapamiętywać zasłyszane historie. Dzieci zwracają uwagę między innymi na: wyraźne i poprawne artykulowanie wyrazów, szybkość wypowiedzi, skupienie uwagi na konkretnych informacjach, brak dygresji, emocje mówcy ujawniające się w mimice i tembrze głosu, itp.

Streszczenie metodyczne dla nauczyciela:

Lekcja skupia się na początkowo na komunikacji niewerbalnej, by pokazać, że często emocje towarzyszące rozmowom widzimy na twarzy rozmówcy. Potem dzieci bawią się w głuchy telefon i poznają zasady dobrej komunikacji (mówienia i słuchania).

Proponowana bibliografia uzupełniająca:

—
Efektywna komunikacja z uwzględnieniem sytuacji kryzysowych. Skrypt przygotowany w ramach cyklu szkoleniowego realizowanego w ramach projektu pn. „Wdrożenie strategii szkoleniowej”, Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Źródło: <https://dsc.kprm.gov.pl/sites/default/files/pliki/13.pdf>

—
Wiesława Stefan, Elżbieta Łozińska, Lech Stefan, Sztuka dialogu. Praktycznie o komunikacji. Wydawnictwo Salwator, 2012.

Związek z podstawą programową:

Wychowanie do życia w rodzinie:

1. Komunikacja interpersonalna. Uczeń:

- posługuje się różnymi formami komunikowania się;
- odczytuje i interpretuje komunikaty;
- rozumie znaczenie mowy ciała w kontaktach interpersonalnych;

2. Postawy. Uczeń:

- rozumie zasady komunikacji werbalnej i niewerbalnej i jej znaczenie w relacjach interpersonalnych; przyjmuje odpowiedzialność za manifestowane reakcje, wypowiedziane i pisane słowa;
- jest odpowiedzialny za własny rozwój i samowychowanie.

Etyka

1. Elementy etyki ogólnej. Uczeń:

- zna, rozumie i stosuje pojęcia niezbędne do opisu przeżyć i działań moralnych;
- rozpoznaje i nazywa wybrane emocje oraz uczucia: radość, smutek, strach, wstręt, zdziwienie, gniew, akceptacja, duma, miłość, nienawiść, przyjemność, przykrość, poczucie szczęścia, poczucie wstydu, poczucie winy, zazdrość.

